

Rapport visitatie 8 november 2018

**Kamp Oranje
&
Kamp Ybenaer**

Te

Fochteloo

(versie 22-11-2018)

www.natuurzonderdrempeis.nl

C.J. van Helteren, secretaris
Reigershof 1 4921 VP Made
cjhelteren01@hetnet.nl

Advies van het Kenniscentrum Groen & Handicap betreffende de bereikbaarheid, de toegankelijkheid en het gebruik van voorzieningen van Kamp Oranje & Kamp Ybenhaer te Fochteloo voor mensen met een lichamelijke beperking.

In Fochteloo bevinden zich twee kampen, gelegen in kleine bospercelen.

Kamp Ybenhaer werd in de Tweede Wereldoorlog gebruikt:

- Nederlandse variant van 'Arbeitserziehungslager' voor contractbrekers (1941-1942)
- Werkkamp voor joodse mannen (1942)
- Kamp van Sociale Jeugdzorg voor oudere jongens (1943-1945)
- Opvanglocatie voor Limburgse evacuees (1944-1945)

Kamp Ybenhaer werd na de Tweede Wereldoorlog gebruikt:

- Interneringskamp voor NSB'ers en andere collaborateurs (1945)
- Opleidingskamp voor het bataljon Friese Indiëvrijwilligers (1945-1946)
- Vakantiekamp van de stichting 'Het Vierde Prinsenkind' (1950)
- Woonoord Zuid-Molukse ex-militairen en hun gezinnen (1951-1966)

Kamp Ybenhaer is vanaf 1973 eigendom van de vereniging Natuurmonumenten.

Kamp Oranje was in de Tweede Wereldoorlog kamp van de Nederlandsche Arbeidsdienst

Kamp Oranje werd na de Tweede Wereldoorlog gebruikt:

- Interneringskamp voor NSB'ers en andere collaborateurs (1945)
- Opleidingskamp voor het bataljon Friese Indiëvrijwilligers (1945-1946)
- Opleidingskamp voor dienstplichtigen van de Territoriale Troepen (1947-1949)
- Woonoord voor repatrianten uit Indië (1950-1951)
- Woonoord voor Zuid-Molukse ex-militairen en hun gezinnen (1951-1962)

Kamp Oranje is vanaf 1973 eigendom van de vereniging Natuurmonumenten.

Alle kampementen zijn afgebroken. Van het verleden is weinig zichtbaar. Een enkele put en het exercitieveld op kamp Oranje zijn nog zichtbaar. Beide kampen veranderen langzaam in prachtige stille natuur waar de verhalen tussen de bomen, de voormalige brandvijvers en de openruimte zweven.

De visitatie

Op 8 november 2018 heeft een visitatiecommissie van het kenniscentrum Groen & Handicap een bezoek gebracht aan Kamp Oranje & Kamp Ybenhaer te Fochteloo om met name te kijken naar de bereikbaarheid van het gebied, de toegankelijkheid en de bruikbaarheid van voorzieningen (btb).

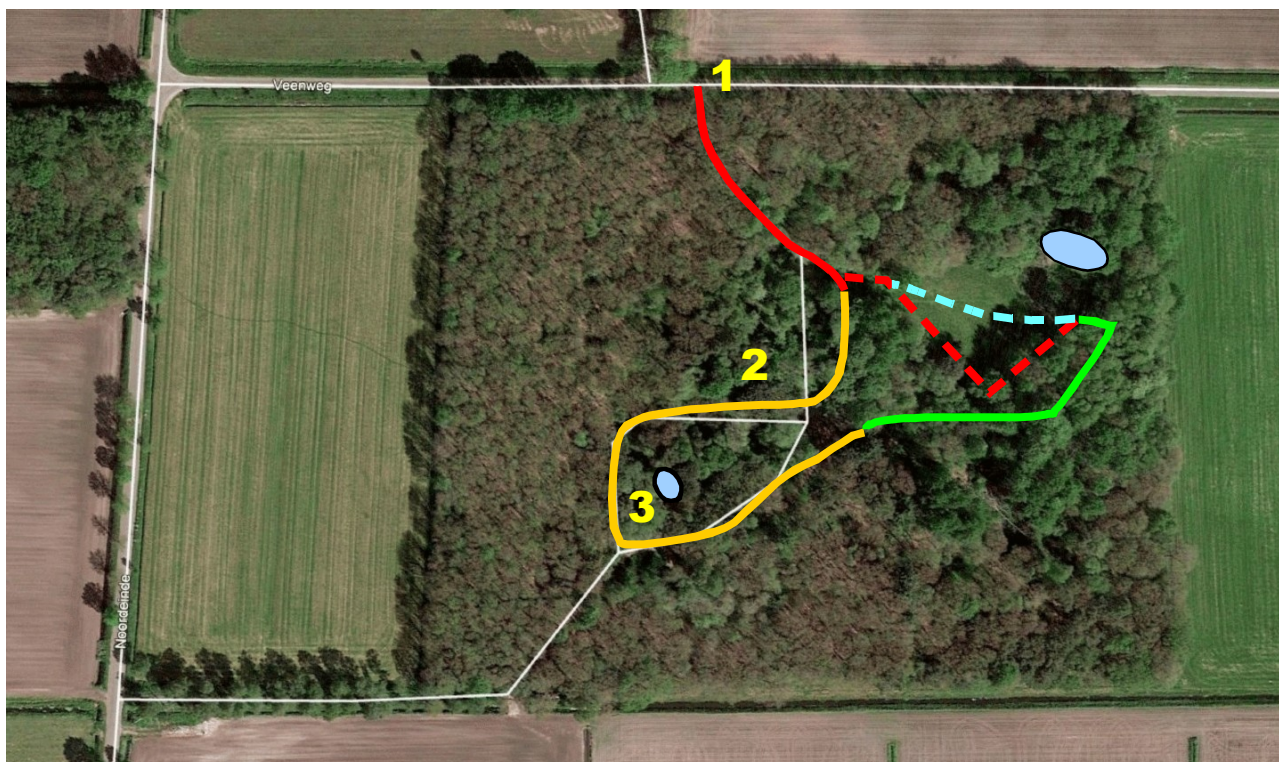
Ook de informatievoorziening en verspreiding alsmede de communicatie naar de bezoekers is daarbij onder de loep genomen.

Dit advies is gebaseerd op het handboek '[Samen Op Pad](#)' van het kenniscentrum Groen & Handicap.

De **visitatiecommissie** bestond uit:

Cees van Helteren	Kenniscentrum Groen & Handicap
Job Haug	Kenniscentrum Groen & Handicap
Jolanda Ritter	Natuurmonumenten Projectcoördinator Natuur toegankelijk voor iedereen
Hans Oosterhaven	Natuurmonumenten Boswachter/beheerder
Alice	Natuurmonumenten Stagiaire
Maarten Jeronimus	Voorzitter DBF (Dorpsbelang Fochteloo)
Henk Wieland	Bestuurslid DBF (Dorpsbelang Fochteloo)
Kees Timmerman	Historicus
René Westerveld	Gemeente Ooststellingwerf ambtenaar regio-ontwikkeling
Jaap Meijer	Zorgboerderij De Geitenmeijerij
Bernard van den Nieuwendijk	Ervaringsdeskundige

Kamp Oranje

In Kamp Oranje zijn een aantal oude en vergane paden.

De rode lijn geeft een pad aan dat bestaat uit bos/zand grond (ongeschikt voor rolstoelen).

De oranje lijn geeft een verouderd en gehavend asfalt pad aan.

De groene lijn geeft de locatie aan waar een geschikte fundatie ligt om een nieuw pad op aan te brengen. De blauwe en rode stippellijn geven een mogelijke verbinding aan voor een rondgaand pad dat ca 700 m lang is. De nummers geven een mogelijke locatie voor een informatie bord aan (zoals dat in de plannen is opgenomen).

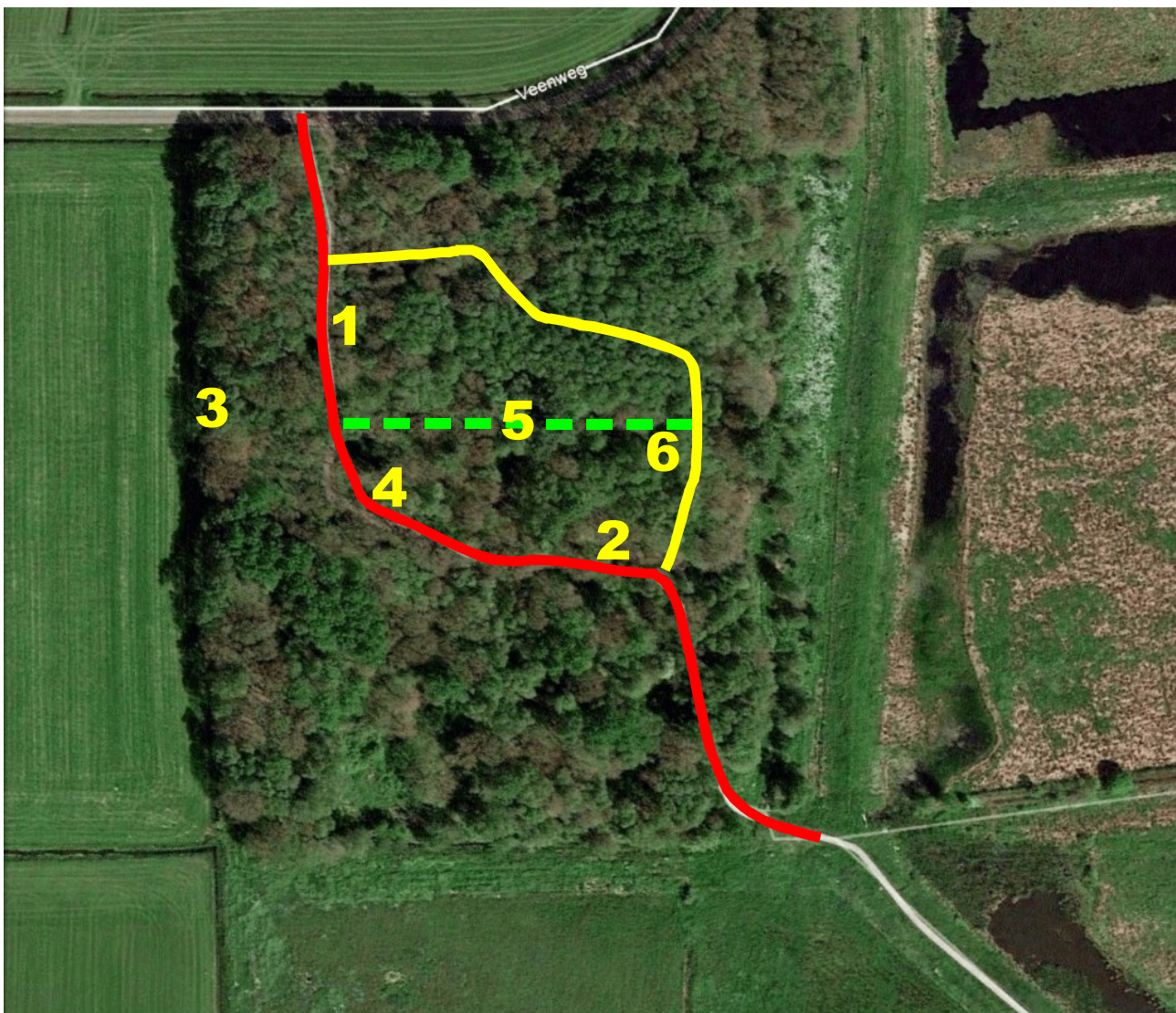
Bevindingen en advies

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid		Red
		Urgent maar van iets lagere orde		Yellow
		Minder urgent		Blue
		Voldoet al		Green
		Geen opmerking/geen prioriteit		White
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit
Bereikbaarheid				
1.	Op 1,5 km is een bushalte (Fochteloo buurtbus lijn 107 en 792). 9292 geeft aan dat deze bus ongeschikt is voor rolstoelen en rollators. Dat is vreemd omdat het OV overal in Nederland toegankelijk moet zijn. 	1.1.	<ul style="list-style-type: none"> Geen advies. 	
2.	Langs de Veenweg tot de bosrand is een berm die geschikt is voor het parkeren van auto's (langsparkeren). Er ontbreekt een gehandicaptenparkeerplaats.	2.1.	<ul style="list-style-type: none"> Breng tenminste één gehandicaptenparkeerplaats aan en voorzie deze van verkeersbord E6. Breng een vlakke, berijdbare verharding of halfverharding aan bij deze parkeerplaats. Voor de juiste afmetingen zie 'Voetpaden voor iedereen'. 	Red
Wandelpad				
3.	De huidige paden zijn ongeschikt voor rolstoelen en rollators. Ook ontbreken er paden om een ommetje mogelijk te maken.	3.1.	<ul style="list-style-type: none"> Breng een rondgaand vlak en horizontaal pad aan dat geschikt is voor bezoekers met een rolstoel of rollator. 	Red
4.	Voor mensen met een beperkt uithoudingsvermogen is het van belang dat er regelmatig (om de 200 a 250 m) een bank is.	4.1.	<ul style="list-style-type: none"> In kamp Oranje zouden theoretisch 2 banken voldoen. Maar omdat dit een terrein is met een uitgebreid verhaal en waar mensen zich bezinnen raden wij aan om meerdere banken aan te brengen. 	Red

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid			
		Urgent maar van iets lagere orde			
		Minder urgent			
		Voldoet al			
		Geen opmerking/geen prioriteit			
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit	
		4.2.	<ul style="list-style-type: none"> Breng naast elke bank ruimte aan (halfverharding) voor het opstellen van een rolstoel. 		
5.	<p>Er zijn plannen om een aantal objecten zichtbaar te maken. Zoals de put (blauwe pijl) of een metalen spoorstaaf (gele pijl) die als klok wordt opgehangen.</p> <p>Voor onze doelgroep is het van belang dat zij niet op voorhand worden buitengesloten. Dat wil zeggen dat objecten goed te benaderen en goed zichtbaar zijn. Maar ook dat wanneer er handelingen moeten worden verricht (zoals het slaan tegen de spoorstaaf), dat dit ook vanuit de rolstoel mogelijk is.</p>		5.1.	<ul style="list-style-type: none"> Zorg dat het pad (of de objecten) zo gesitueerd worden, dat deze met een rollator of rolstoel goed te bereiken zijn. 	
6.	<p>Naast het exercitieveld is een waterput (vijver). Dit is een mooi natuurlijk rustpunt.</p>		6.1.	<ul style="list-style-type: none"> Verplaats de bank en zorg dat deze aansluit op het pad en goed bereikbaar is. Mooiste zou zijn wanneer deze zowel over de vijver als over het exercitieveld uitkijkt. 	

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid	Red	
		Urgent maar van iets lagere orde	Yellow	
		Minder urgent	Blue	
		Voldoet al	Green	
		Geen opmerking/geen prioriteit	White	
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit
7.	Er zijn verschillende mogelijkheden om een pad aan te leggen over of langs het exercitieveld. Onze voorkeur gaat uit voor een pad langs het exercitieveld, omdat het pad langer is en omdat de bezoeker vanuit verschillend hoeken het exercitieveld en de vijver beleefd.	7.1.	<ul style="list-style-type: none"> Breng het pad langs het exercitieveld aan (rode gestippelde lijn). 	Blue

Kamp Ybenhaer

Door Kamp Ybenhaer loopt een vlak betonnen fietspad (rode lijn).

De gele lijn geeft de mogelijke locatie aan voor een nieuw pad.

De groene stippellijn geeft een mogelijke verbinding aan.

Het ommetje dat ontstaat door de combinatie van het rode en gele pad is ca 450 m lang.

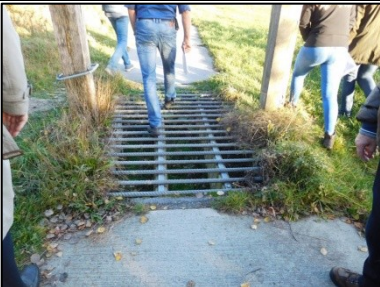

De rode uitloper tot de dijk rond het Fochteloërveen is ca 100 m lang.

De nummers geven een mogelijke locatie voor een informatie bord aan (zoals dat in de plannen is opgenomen).

Bevindingen en advies

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid	Urgent maar van iets lagere orde	Minder urgent	Voldoet al	Geen opmerking/geen prioriteit		
		No		Onderwerp	no	Advies	Prioriteit	
		Bereikbaarheid						
		8.	Langs de Veenweg tot de bosrand is een berm die geschikt is voor het parkeren van auto's (langsparkeren). Er ontbreekt een gehandicaptenparkeerplaats.		8.1.	<ul style="list-style-type: none"> Breng tenminste één gehandicaptenparkeerplaats aan en voorzie deze van verkeersbord E6. Breng een vlakke, berijdbare verharding of halfverharding aan bij deze parkeerplaats. Voor de juiste afmetingen zie 'Voetpaden voor iedereen'. 		
		Wandelpad						
9.	Het fietspad is geschikt voor rolstoelen en rollators. Er ontbreekt een aansluitend pad om een ommetje mogelijk te maken.		9.1.	<ul style="list-style-type: none"> Breng een rondgaand vlak en horizontaal pad aan (gele lijn) dat geschikt is voor bezoekers met een rolstoel of rollator. 				
10.	Voor mensen met een beperkt uithoudingsvermogen is het van belang dat er regelmatig (om de 200 a 250 m) een bank is.		10.1	<ul style="list-style-type: none"> In kamp Ybenhaer zouden theoretisch 2 banken voldoen. Maar omdat dit een terrein is met een uitgebreid verhaal en waar mensen zich bezinnen raden wij aan om meerdere banken aan te brengen. Zorg dat het deze banken gericht zijn op iets bezienswaardigs. Bijvoorbeeld bij 3 en 6 voor de beleving van de zichtlijn. 				

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid		Prioriteit	
		Urgent maar van iets lagere orde			
		Minder urgent			
		Voldoet al			
		Geen opmerking/geen prioriteit			
No	Onderwerp	no	Advies		
		10.2	<ul style="list-style-type: none"> Breng naast elke bank ruimte aan (halfverharding) voor het opstellen van een rolstoel. 		
11.	<p>Het betonnen fietspad is smal en steekt op verschillende plaatsen boven het maaiveld uit. Wanneer een rolstoel of scootmobiel naast het pad rijdt ontstaan er problemen en bestaat zelfs de kans dat men kantelt.</p>		11.1	<ul style="list-style-type: none"> Breng overal waar het betonnen pad boven het maaiveld uitsteekt extra grond aan om het kantelen en vastlopen te voorkomen.. 	
12.	<p>Het fietspad slingert door het terrein en de onderbegroeiing ontnemt op enkele plaatsen het zicht. Voetgangers en fietsers kunnen verrast worden.</p>		12.1	<ul style="list-style-type: none"> Geef bij beide toegangen op het fietspad aan dat er sprake is van fietsers en voetgangers. 	

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid		Red
		Urgent maar van iets lagere orde		Yellow
		Minder urgent		Blue
		Voldoet al		Green
		Geen opmerking/geen prioriteit		White
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit
13.	Bij de ingang aan de Veenweg is een glazen monument op enige afstand van het fietspad)niet goed bereikbaar voor rollators en rolstoelen. 	13.1	<ul style="list-style-type: none"> Zorg dat de verharding-halfverharding aansluit op het monument. 	Yellow
14.	Het fietspad tot de dijk rond het Fochteloeërveen begint met een veerooster dat ongeschikt is voor rollators, rolstoelen en scootmobielen. 	14.1	<ul style="list-style-type: none"> Verwijder het veerooster of breng een apart verhard pad aan met een hek toegankelijk is. 	Red
15.	De hellingshoek van het fietspad op de dijk (lengte ca 30 m hoogte ca 2 m) is veel te steil. Deze helling is wel geschikt voor elektrische rolstoelen, scootmobielen en voor handbewogen rolstoelen die geduwd worden. 	15.1	<ul style="list-style-type: none"> Geef in informatie duidelijk aan dat dit deel van het pad alleen geschikt is voor voor elektrische rolstoelen, scootmobielen en voor handbewogen rolstoelen die geduwd worden. 	Red
16.	Het uitzicht boven op de dijk naar het Fochteloeërveen is fantastisch. Wanneer er boven een rustpunt zicht baar is zal de verleiding om de helling op te rijden toenemen en zullen mensen extra genieten.	16.1	<ul style="list-style-type: none"> Breng boven op de dijk een goed toegankelijk uitkijkpunt met bank (en) aan. 	Yellow

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid			
		Urgent maar van iets lagere orde			
		Minder urgent			
		Voldoet al			
		Geen opmerking/geen prioriteit			
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit	
Onderhoud					
17.	Halfverharde paden vereisen regelmatig onderhoud maar ook regelmatig gebruik. Het risico bij kleine ommetjes is dat de paden te weinig belopen worden, zodat deze dichtgroeien. Buiten de bezoekers die alleen voor deze kleine terreintjes komen, vragen wij ook aandacht om de wandeling van 12 km zo te situeren dat de halfverharde paden zoveel mogelijk belopen worden.	17.1	<ul style="list-style-type: none"> Zorg dat de bestaande wandeling van 12 km zoveel mogelijk over de halfverharde paden loopt. 		
Horeca					
18.	Het ideaal is een startpunt met een horeca met voorzieningen (gehandicaptenparkeerplaats en rolstoeltoegankelijk toilet). Vanaf de Veenweg is een bewegwijzering naar Zorgboerderij De Geitenmeijerij op Noordeinde 27 Fochteloo. De afstand is vrij groot ca 800 m. Te groot voor mensen met een rollator of rolstoel om vanuit te starten. Wel een geschikte locatie als horeca en om even naar het toilet te gaan.	18.1	<ul style="list-style-type: none"> Zorg dat de horeca gelegenheid toegankelijk is (drempels niet hoger dan 20 mm en vrije doorgang deuren minimaal 80 cm). Zorg dat er een rolstoeltoegankelijk toilet is. Voor afmetingen en inrichting zie brochure 'Sanitair'. Zorg dat er tafels zijn die onderrijdbaar met een rolstoel zijn. 	